

Klinkerne lægges fra midten af rummet og ud mod væggene med støtte i lige lister, så mønsteret ikke påvirkes af rummets skævheder.

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD:

Ganske nemt – især i forhold til hvor stort et lift vi giver hele kælderrummet

TIDSFORBRUG:

2-3 dage for et mindre rum

PRIS:

Afhænger af klinkerne.
Typisk 100-300 kroner pr. m²

Listerne streges op med de ønskede fuger.

Klinker i kælderen

Det er nemt at lægge klinker på det slidte kældergulv. De giver hele rummet et effektivt pift – og er lette at passe.

Gulvet i kælderen var som så mange: uindbydende med sin grå, afskallede maling, der endnu en gang hurtigt var blevet slidt af i gangbanerne.

Et trægulv ville ikke være smart. Med sit afløb er kælderen et vådrum, og et trægulv ville blot invitere problemerne indenfor.

Klinker var det helt rigtige valg på beton-gulvet. De er slidstærke, tåler vand, er lette at holde. Og så er de endda nemme at lægge. Man skal bare sørge for nogle få ting:

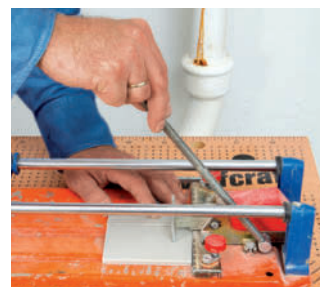
- **At underlaget er tilstrækkelig jævnt.** Jo større klinker, jo mere plant skal det være.
- **At overfladen holder.** Klinkerne må ikke klæbes oven på en løs eller malet overflade.
- **At klinkerne placeres rigtigt fra start.**

Ved at vælge en ikke for stor klinke på 9,6 x 9,6 cm og slibe det gamle gulv med en diamantskive var de to første krav opfyldt. Og med lange lister streget op med klinke- og fugebredder sikrer vi, at klinkerne lå pænt i rummet, ved afløbet og i kanterne.

VÆRKTØJ

Klinkerne deles hurtigt og præcist med en fliseskærer lejet i byggemarkedet. Først ridser du overfladen med et skærehjul, så henter et håndtag en dorn op nedefra og knækker klinken.

Den rette plads

Det er fristende at begynde at lægge fliser i et hjørne og rette ind efter væggene. Men det går galt. Du opdager hurtigt, at væggene ikke er lige, og at hjørnet ikke er vinkelret. Ved afløbet skal du klippe alle fliser i små stykker, og ude ved de andre vægge er der kun plads til smalle strimler.

Begynd derfor med at finde ud af, hvor fliserne ligger bedst. Tag udgangspunkt i midterlinjerne, og beregn, om du undgår de smalle strimler langs væggene ved at lægge en fuger i midterlinjen eller ved at have midten af en fliserække i den. Ret lidt ind, hvis det fx passer bedre med et afløb.

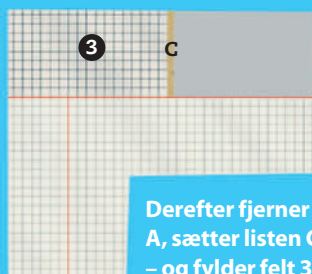
Og klæb så fliserne fast fra midten og udefter. Så kan du rette dem ind efter lige lister, der skaber felter med rette vinkler.

Listerne A og B danner første felt (1), som du fylder op med fliser.

Listen B fjernes. Listen A og fliserne i felt 1 danner felt 2, som du fylder op.

Derefter fjerner du listen A, sætter listen C fast – og fylder felt 3 op.

Når felt 3 er fyldt, fjernes listen C, og feltet 4 fyldes med de sidste fliser.

Gulvet forberedes

Når rummet og gulvet er blevet ryddet, sliber vi hele overfladen ren og jævn med en diamantskive monteret på en vinkelsliber. Først tager du toppene, derefter al maling, til du er ved ren beton.

Det støver utrolig meget. Selv om vi bruger tætsluttende sikkerhedsbriller, støvmaske og høreværn, må vi slibe i etaper og lufte grundigt ud.

Derefter finder vi ud af, hvor fliserne ligger bedst. Du kan måle, regne og tegne, du kan lægge fliser op på prøve – og du kan som os strege flisebredder og fuger ind på de lister, du bagefter styrer fliselægningen med, og bruge dem som linealer med den helt rigtige målestok ved både opmåling og opklæbning.

2 Nu streger vi vores lister op, så vi først kan måle gulvet op med dem som linealer og siden styre klinkerne på plads med dem. Vi lægger en række klinker op ad listen med 4 mm plastbrikker imellem, og med en vinkel overføres målene til listen.

4 Den gennemgående styreliste (A) gøres fast. Da klinkerne bliver lagt hen ad den og rettes ind efter stregerne, styrer den gulvet ud i alle hjørner. Vi borer gennem listen og ned i gulvet med et 6 mm bor og gør fast med 6 mm plugs og 4 mm skruer.

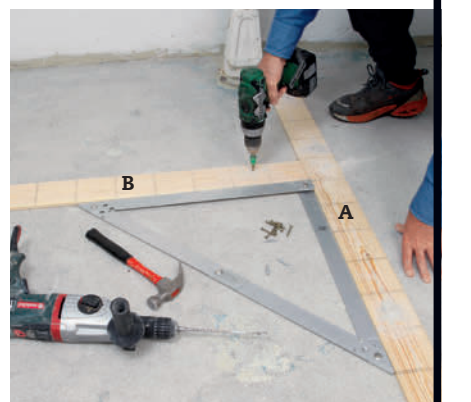
Diamantslibeskiven renser og tilpasser effektivt betonen.

1 Toppe og ujævnheder finder vi med et langt vaterpas og mærker dem af. Toppene sliber vi ned med en diamantskive sat på vinkelsliberen, og derefter får hele gulvet sig en tur, så malingen fjernes, og vi kan klæbe på ren beton.

Ved at flytte vores mønster lidt letter vi det senere arbejde ved afløbet meget.

3 Så finder vi ud af, hvor klinkerne ligger bedst. Som udgangspunkt lægger man klinkerne symmetrisk i et rum og søger at undgå smalle strimler ude ved væggene, men det betaler sig også at tage hensyn til afløb, døre og andet.

5 Den korte styreliste (B) gøres fast på samme vis, helt vinkelret på den gennemgående liste (A). Du skal have besluttet dig for, hvilket felt der først skal fyldes op med fliser, og sikre, at listerne her mødes i det, der bliver til et flisehjørne.

Klinkerne lægges

1 Fliseklæberen trækkes på gulvet med en 4 mm tandspartel, som vi holder i en vinkel på cirka 45 grader. Fliseklæberen røres op med vand efter anvisningen på posen. Rør kun så meget op, som du er sikker på at kunne nå at bruge.

2 Vi begynder i felt 1, inde i det hjørne, listerne A og B danner midt i rummet. Det er nemt og hurtigt at lægge klinkerne op ad listerne, hvor stregerne betyder, at vi kan klare os uden afstandsklodser eller fugesnor. De næste klinker lægger vi på øjemål.

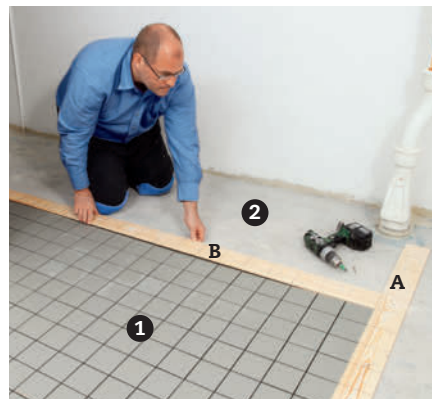
3 Klæberen trækker vi på til tre-fire rækker klinker ad gangen, så vi fra vores tørre plads kan lægge klinkerne uden besvær, og så vi kan rette dem til, mens klæberen er mest arbejdsvillig. Klinkerne lægges i første omgang på øjemål.

4 Med vores smalle liste (D) tjekkes, om klinkerne skal skubbes eller trækkes lidt. Du kan rette ind med fugesnor eller med afstandsklodser, men det er næsten lettere at placere klinkerne pænt på øjemål. Ved kanten passes klinkerne til med en fliseskærer.

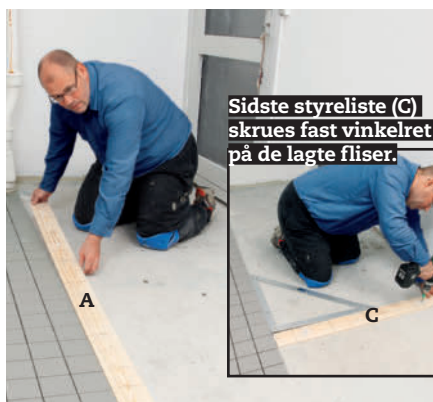
5 Klinkerne trykkes godt fast i klæberen og ned i niveau med de foregående rækker med et gummibræt. Tjek undervejs, at klinkerne stadig fanges af klæber på mindst 80 procent af undersiden, ellers sidder de ikke godt nok.

6 Når klinkerne er lagt i hele det første felt (1), løsner vi skruerne i den tværstillede styreliste (B) og fjerner den forsigtigt. Derved åbner vi næste felt (2), der afgrænses af den gennemgående liste (A) og klinkerne i første felt (1).

7 Så skal næste felt (2) dækkes med klinker. Det er lettest, hvis du venter til næste dag, så du kan gå på klinkerne i første felt. Hvis du straks vil i gang med felt 2, må du lave det "baglæns", som vi gør her, eller have sikret en vej ud gennem en dør.

8 Når felt 2 er lagt, løsner vi skruerne og fjerner den gennemgående styreliste (A) forsigtigt. Du kan lade klæberen tørre natten over og fortsætte næste dag; det er langt fra altid, man kan komme videre uden at kunne træde på de nylagte felter.

9 De sidste felter dækker vi næste dag. Først felt 3, med støtte i de nu faste fliser i felt 1 og 2 på den ene side og den tredje styreliste (C). Derefter felt 4, når listen er fjernet. Klinkerne på gulvet er lagt, og klæberen skal nå at hærde, før de fuges.

Kanten sættes

1 Rundt langs kanterne sætter vi en sokkel af klinker på væggen. Dels er det pænt, dels er det praktisk i vådrummet. Det er svært at komme til med spartlen, og i stedet sætter vi fem klatter klæber bag på hver klinke, før den sættes på væggen.

2 Soklen hæves en fugebredde over gulvfliserne med små brikker, som vi klipper af 4 mm tykke afstandsklodser. Brikkerne lægger vi over fugerne, før klinken trykkes fast på væggen med støtte på de små plastbrikker.

VÆRKTØJ

Den rette tandspartel finder du ved en klæbeprøve. Normalt vil 4 mm passe til 10 x 10 cm fliser, men tjek ved at stryge klæber på gulvet og trykke en klinke ned i den. Når du tager den op, skal mindst 80 procent af undersiden være våd af klæber, ellers er klæberen for tyk eller tænderne på spartlen for små.

TIPS

Du kan imprægnere gulvet mod fugt og smuds. Midlet smøres på det tørre gulv med pensel eller svamp. Efter en halv time tørres overskydende imprægnering af.

Fugerne fyldes

1 Fugerne mellem klinkerne fyldes først, når klæberen har haft et døgn at hærde i. Fugemassen blandes med vand efter anvisningerne og trykkes godt ned i fugerne med et gummibræt. Brug diagonale bevægelser, og skrab med kanten til sidst.

2 Overskydende fugemasse fjernes med et skumgummibræt, når fugen er blevet fast. Prøv forsigtigt efter en halv times tid. Brættet skylles ofte i vand, så det er rent og kan trække massen af, men pas på, det ikke er så vådt, at fugen bliver blød.

3 Kalksløret poleres af med en tør bomuldsklud, når fugen er godt fast og ikke tager skade – den hærder over mange dage, og det er dumt at vente, for pludselig sidder sløret godt fast. Tør også på langs ad fugerne, så de bliver jævnet.

DET HAR VI BRUGT

Materialer

- Klinker (vi bruger her tørpressede, hårdtbrændte klinker uden glasur)
- Fliseklæber, type multi
- Flisefugemasse
- Styrelister af 9 x 92 mm højlet fyr og målelisten af 9 x 45 mm højlet fyr
- 6 mm bøsninger til mur
- 4 x 40 mm skruer
- 4 mm plastbrikker

Specialværktøj

- 4 mm tandspartel
- Fliseskærer (kan lejes)
- Fugesæt (spand, gummibræt og skumgummibræt)
- Skæreskive og slibeskive med diamant

Det nye gulv skaber et helt nyt rum – og til forskel fra det gamle, malede gulv skal klinkerne bare holdes rene, så har du et flot gulv i masser af år.